

ABDAI HÍR - LAPOK

XXXIII. évfolyam 7-8. szám

2023. július-augusztus

Ára:-

Fotó: Somogyi Éva

*Az abdai templom egyik volt mellékoltárképe.
Szent István király felajánlja a koronát a Magyarok Nagyasszonyának.*

Harsányi Lajos Szent István

Már véres homlokkal özönlött vissza
A vert magyar a nyugati terekről.
A gyermek Vajk kiállt a vert seregből.
Szeme tüzes könnyekkel volt kisírva.

Géza vezér sötéten ült a trónon.
Keresztet állt előtte szláv Adalbert:
- Pogány magyar föld, zengő fiatal kert,
Nyílj Jézusnak! S szólt Géza: majd –
utódom!

A törtfejú vitézek Vajkra néztek.
Kis tömzsi gyermek. Alig több, tíz éves!
Ki várhat tőle itt majd szebb világot?

Vajk nézte, nézte Adalbert keresztjét.
Szemei anyja kék szemét keresték.
- Jézus! – kiáltott s a szent vízbe szállott.

Abda község történetének nagy ünnepe augusztus 20.

Az új faluhelyre 1830-tól áttelepült lakosságnak a Pityerdombon csak 1845-ben lett temploma. Addig a régi falu („Rosszfalu”) templomába jártak ki a hívők. 1843-1845 között felépült az új templom és felszentelésének Szent István király ünnepnapját, augusztus 20-át választották. Ezen a szép napon a templom búcsúját is erre a napra tették, és azóta Abdán, e napon tartották a falu népének vigasságos búcsúját immáron 178 éves hagyományként.

ÖNKORMÁNYZATI TUDÓSÍTÁS ...

Június 28-ára esett a hónap utolsó szerdája, így ekkor gyűltek össze az abdai képviselők a nyári ülésszünet előtti utolsó munkanapjukra. Elég sok téma szerepelt a meghívóban és meghívott vendég is érkezett szép számmal.

A szokásos polgármesteri tájékoztató befejezésének és elfogadásának idejére megérkezett *Füzy András*, hogy a sportcsarnok építési munkálatairól adjon számot. Elmondta, hogy áremelkedés van az építőiparban (ezzel nem értettünk egyet) és ezt szeretnék a projekt megemelt költségeiként elismertetni a TAO-s pályázati rendszerben. Mivel egyszer már volt bekerülési összeg módosítás (s ilyen csak egyszer lehet), ezért most a szövetség (MKOSZ) elnökségéhez intézett külön eljárási kérelemre a sportszervezet részére engedélyeztetik a program-intenzitás növelését, azaz a fel nem használt önerő mértékét támogatási keretbe forgathatjuk át a lefolytatott módosítási eljárást követően. Ehhez a jelenleg használt számítógépes elszámolási rendszer informatikai részét át kell alakítani a megfelelő kulcsokkal, ami majd átszámolja a tételeket. Azt ígérte *Füzy András*, hogy ez július végére megtörténik. Továbbra is probléma, hogy csak – nagyjából 80m Ft-nyi forgótőkét tud a KFT. az előrehaladáshoz biztosítani. Továbbra is probléma, hogy az illetékes államtitkárság (ahol a leadott számlák jóváhagyása megtörténik) nagyon lassan halad a feladatainak ellátásával. Az Abda Projekt KFT. megvizsgálta az esetleges hitel felvétel lehetőségét, hogy ne 80m Ft-onként tudjuk a kifizetéseket kezelni, hanem nagyobb összegenként (mert a nagyobb összegnek is ugyanannyi idő a minisztériumi adminisztrációja), de egyrészt nem volt olyan pénzügyi intézet, mely hitelezett volna, másrészt az így keletkező kamatok költsége nem volt betervezve a folyamatba. A tájékoztató befejező része kissé erősebb hangnemben zajlott a felek között.

Az első napirendi pont a helyi labdarúgó egyesület működéséről szóló tájékoztató volt. Ezt előben – *Tóthpál Gábor* elnök úr balesete miatt – nem tudtuk meghallgatni, csak az írásos összefoglalót tudtuk tárgyalni majd elfogadni.

Ezt követte második napirendként az Abdai Lovas Egyesület képviselője – *Varga Adrienn* – viszont személyesen jelent meg és nem küldött írásos beszámolót. Rég nem látott vendégként üdvözlöttük és meghallgattuk a tisztújításról, az egyesület terveiről, a lovassport és a fogathajtás jelenéről, majd elfogadtuk a beszámolót.

Harmadik napirendként még mindig egy civil szervezet – az Abdai Polgárőr Egyesület elnöke, *Koczmann Antal* – kapott szót. Beszélt a gazdálkodásukról, az elért eredményekről. Szóba került, hogy autójuk hamarosan 10 éves lesz és el kell kezdeni gondolkodni a cseréjén és annak pénzügyi forrásain. A képviselők köszönetüket fejezték ki az egyesület minden tagjának a település biztonságosabbá tétele ügyében kifejtett tevékenységükért. Tekintve, hogy az Abdai Önkéntes Tűzoltó Egyesület képviselői nem tudtak személyesen megjelenni az ülésen, így ezt a napirendet a testület elnapolta a következő ülésig.

A település kulturális életéről szóló (írásos) beszámolóval kapcsolatban nem hangzott el kérdés, így – majd hogy nem hiába jött el az ülésre *Kertész-Klemensits Mónika* közművelődési referens – azt érdemi vita nélkül fogadták el a képviselők. Ezután a még körünkben jelen lévő *Koczmann Antal* kapott szót,

de már mint az Abdai Településüzemeltetési KFT. ügyvezetője. Beszámolt a technikai ellátottságukról, és a munkaerőgazdálkodásról. A képviselők elvárása a KFT. felé már nem csak a feladatok megoldása, de a bért munkák vállalása is – hangzott el részükről.

A sok vendég után jegyző asszony kapott szót és tájékoztatta a képviselő-testületet arról, hogy az új hulladékgazdálkodási rendszer bevezetése miatt az ezzel kapcsolatos önkormányzati rendeletünket hatályon kívül kell helyezni. Nem emiatt, hanem más okok miatt az önkormányzati lakásokról szóló rendeletünket is hatályon kívül helyeztük ezen az ülésen.

Tanácskozott a testület egy pályázati lehetőségről, melyből az Abdai Önkéntes Tűzoltó Egyesület részére egy új szerállás épülne meg. A forrás INTERREG, a projekt menedzselését pedig az Arrabona EDTC munkaszervezete végezné. Tekintve, hogy az ÖTE képviselői nem voltak jelen az ülésen, viszont a döntést nem lehet a következő ülésig halogatni, ezért *Varga Dénes* képviselő vállalt közvetítő és egyeztető szerepet a kérdésben. Egy hetet kért ennek lebonyolítására.

Soron következő ügy a Vidékfejlesztési Projektben elnyert támogatáshoz kapcsolódik, melyben településünket egy Kunszigettel összekötő külterületi út építése a cél. A tervek elkészültek, a közbeszerzést lefolytattuk. Így már csak a legjobb ajánlatot adó vállalkozó kiválasztását kellett megerősítenie a képviselőknek.

Utolsó napirendi pontok egyike következett, melyben a védőnői szolgálat (kötelező) átadásával kapcsolatos adminisztratív döntéseket kellett meghozni. Sajnos az ülés utáni harmadik napon bekövetkező átadási időpont ellenére is sok kérdőjel volt még a témában. Az addigi források teljes elvonása mellett ugyanis az állam továbbra is az önkormányzatokkal akarja fizettetni a szolgálati helyiségek rezsijét, ami véleményünk szerint nem korrekt.

A legutóbbi ülésen (közmeghallgatáson) megjelent Árpád utcai 5 család problémájának megismerése óta eltelt egy hónap. Így az ülés végén a testület tagjai átbeszélték az azóta beszerzett információkat. A probléma forrása, hogy sokan engedély és komolyabb műszaki ismeretek nélkül leburkolták az előttük lévő közterület nagy részét, egészét. Mások betemették a szikkasztó árkokat és nagyon sokan kivezetik az utcára az ingatlanjaikon keletkező csapadékvizet. Az illegális kivezetések miatt az utcára az egyébként oda hulló esőn kívül sokkal több csapadékvíz jelenik meg és az engedély nélküli burkolatok, valamint a betemetett szikkasztó árkok miatt csak hosszú idő alatt szívárogoz el. Így a fagyos időszakban az úttest csúszóssá válik, az úthibákba szoruló víz sokkal hamarabb kárt tesz abban. Több ház előtt áll a víz és az autóból történő kiszállás is problémás. A hivatal munkatársai – az árkok visszaállíttatása és a burkolatok felszedetése előtt – az ezeknél egyszerűbb és olcsóbb megoldást választotta. Amennyiben az illegális kivezetéseket az érintettek megszüntetik, úgy az utcában a jelenlegihez képest fele annyi csapadékvíz jelenik meg, ami valószínűleg már önmagában megoldja a panaszokat. Ezzel kapcsolatban minden utcabeli ház lakói felszólítást kaptak az illegális kivezetések megszüntetésére.

Szabó Zsolt polgármester

Tisztelt Abdaiak! A Pityerdombi Sokadalmat és a Fröccs & Jazz Teraszt az keltette életre, hogy úgy gondoltam, sokkal több programra lenne szükség itt, Abdán

Mindkét nyári program szervezése, koordinálása rengeteg energiát igénylő feladat volt.

Mint ahogy tudjátok, Abda költségvetésébe nem fért bele az anyagi támogatás, így sajnos csak pár sörpaddal, szemétyűjtőkkel és a helyszínnel tudták támogatni a II. Pityerdombi Sokadalmat illetve II. Fröccs & Jazz Terasz létrejöttét az idei nyáron.

Számomra azonban nincs elérhetetlen cél! A hátráltató tényezők miatt idén még nehezebb volt sikerre vinni a rendezvényeket, de a sok segítő embernek köszönhetően továbbra is belépődíj nélkül tudtuk idevarázsolni az abdaiaknak ezt a rengeteg zenekart, fellépőt és programot.

Az, hogy ilyen sokan kilátogattak a rendezvényekre, **több mint 800 ember**, bizonyítja, hogy az Abdaiaknak igénye van az ilyen rendezvényekre!

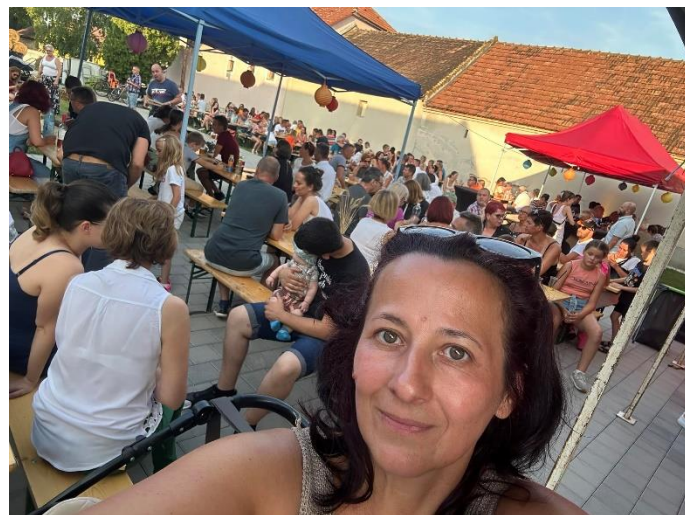

Köszönettel tartozom ezúton is Börcs Önkormányzatának, akik a színpadot, a nagy rendezvénysátrat és 40db sörpadgarnitúrát biztosítottak.

Köszönet az abdai vállalkozóknak és lakosoknak, akik támogatták a rendezvények létrejöttét!

Szeretnék név szerint is köszönetet mondani a támogatóknak: Rábca Agrártechnika Kft, Földmű-Ép 2004 Kft., Power-Pc BT, Neurobit Informatik-Abda, VVFK-Bau Kft, Vabatherm Kft., Paki Motor-Abda, Luna Uszodatechnika, Akác Kont Kft, Mázi Tamás e.v., Billy Pub - Abda, Gulyás Csárda A II. Rákóczi Ferenc Alapítványnak, Szalai Gabriella, Horváth Péter, Alakulat Rock Band, Németh Márk- fuvarozónak

Tóth-Kunos Anikó, Varga Dzszenifer, Kalmár Péter, Szabó Piroska, Székely Réka, Abdai Lovas Egyesület- Varga Adriennek és Saru Zoénak, Abdai Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek, az abdai Bölcsőde dolgozóinak, a Galambász Egyesületnek a Holt Rábca Egyesületnek, és a Lokálpatrióta abdai magánszemélyeknek.

Abdaiak - együtt Abdáért! Köszönöm
Ráczné Balogh Noémi

**ÁLLAMALAPÍTÓ
SZENT ISTVÁN
ÜNNEPE**

MEGHÍVÓ

ABDA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT
ÁLLAMALAPÍTÁSUNK ÜNNEPÉNEK ALKALMÁBÓL
2023. AUGUSZTUS 20-ÁN - VASÁRNAP -
9.30 ÓRAKOR

TARTANDÓ SZENTMISÉRE ÉS ÚJ KENYÉR ÁLDÁSÁRA
MAJD AZ AZT KÖVETŐ ÖNKORMÁNYZATI
ÜNNEPÉLYES KÖSZÖNETNYÍLVÁNÍTÁSÁRA

HELYSZÍN:
RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM, ABDA

TÜZELÉS SZABÁLYAI

Az avar és kerti hulladék égetése szeptember 15. és április 15. közötti időszakban keddi és pénteki napokon 9.00 és 20.00 óra között, ezen időszakon túl, azaz április 15. és szeptember 15. között keddi napokon 9.00 és 20.00 óra között megengedett.

Tilos az avar és kerti hulladék égetése

- a./ ünnepnapokon
- b./ egészségügyi és gyermekintézmények, szociális és kulturális intézmények, sportlétesítmények, hivatalok 100 méteres körzetében az intézmények működésének ideje alatt
- c./ erősen ködös párás, szeles időben
- d./ **hatóságilag elrendelt általános tűzgyújtási tilalom idején**
- e./ közterületen

f./ füstködriadó elrendelésének teljes időtartama alatt.

Fenti szabályok értelmében az országos tűzgyújtási tilalom ideje alatt a településen nem megengedett a tűzgyújtás!

Kérjük a tüzelés szabályainak szíves betartását!

Abda Község Önkormányzata

Kulcsár János Mikes CCVII. levele

Beteg gyümölcs maradhat így az ágon
Szedés után, mint én maradtam itt.
Most egyre hallom azt a szót, amit
A bujdosásba küld fiának Zágon.

Emlékezés az egyetlen jószágom;
Vigasztal, vádol, büntet és tanít.
Míg vén szívemmel várjak valamit;
Békés halált, s egy sírt Magyarországon.

Most már megértem azt a régi kérdést,
Hogy egyre szűkebb előttem a tér és
Az életút a mély felé ível.

Inkább. mint rab hazánkat hagyni el,
Haljunk meg érte, hogyha halni kell,
Mert Rodostóból nincsen visszatérés.

(Forrás: Győr-Sopronmegyei Hírlap 1956. július 1.)

Kuti Tibor fodrász

Kuti Tibor a Honvéd utcai műhelyének ajtajában...

... és műhelyében borotvál

Abdán az 1900-as években közismert borbély volt Tóbiás Ferenc, aki mellesleg a falu kiváló fotósa is volt. Sok eseményt örökölt meg az utána jövő generációknak.

A múlt század második felében Kuti Tibor fodrász abdai műhelyében – felvételeink a Honvéd utcai háznál készültek - borotválta a férfiakat, vágta a hajukat.

A fényképek Kozma Imre gyűjtése.

HELYTÖRTÉNET

ABDAI ÉVFORDULÓK

1153: Obda

1453: Abda

1923: Abda – A futball kezdete a településen

2023: Abda – 100 éves a foci históriánk

Érdekes, hogy így sorakoztak egymás után a jelentős évfordulók, amik falunk életében történelmünk.

1153: ez a dátum Abda első írásos említésének évszáma, amikor **Obda** alakban találkozunk középkori okleveleinkben. Vagyis, a 2023. évben községünk **870 éves!**

Kedves abdaiak!

Gondolhattak volna arra, hogy ez a négy betűből álló ősi település ABDA az évszázadok során sokféle alakzatban jelent meg, mígnem **1453**-ban, 300 év múltával az első írásos megjelenés után **Abda** néven jelenik meg.

Nézzük Abda településének adatait:

1153: Obda; 1221: Abad; 1227: Obda; 1228. Odda; 1235-1270 Abd; 1260-1270 Obada (Gy); 1392, 1453: Abda (Cs); 1773: Abda, Prickl (LL); 1780/81: Abda Bruchl (TL; 1786: Abda, Brückl (JK); 1796/99: Abda, Brikker (V); 1808: Abda, Bruckel (JL); 1828, 1863: Abda, Brückl (LN,H); 1882, 1908:- Abda (H,TK).

Győr-Moson Egyesített Vármegye térképe 1786-ból

Településünk helyzetére a Kis Duna és a Rábca medrének változásai nagyban befolyásoló tény volt egészen az 1830-as nagy Rábca árvíz utáni átköltözésig, amikor a magasabb és távolabb levő Pityerdombra költözött át a régi, ősi falu.

Népesség, abszolút szám:

1785: 634; **1828:** 731; **1850:** 646; **1857:** 920; **1869:** 837; **1880:** 923; **1890:** 1127; **1900:** 1234; **1910:** 1381; **1920:** 1582; **1930:** 1606; **1941:** 1784; **1949:** 1904; **1960:** 2356; **1970:** 2404, **1980:** 2497; **1990:** 2729; **2001:** 2942. (Forrás: „Magyarország történeti statisztikai helység névtára.” ADT 2002.)

A falu kegyura **1880:** a győri káptalan. Abda lakói összetétele **1910:** 1364 rk., 9 ev., 7 ref., 1 egyéb volt, összesen: 1381. **1940:**

1757 rk., 1 gk. (görög katolikus), 1 g. kel., 6 ev., 15 ref., 4 izr., összesen: 1784. **1944/45:** malenkij robotra hurcoltak 6 ffit., 2 nőt. (Forrás: Magyar Katolikus Lexikon.)

1923: megalakult Abdán a levente futball csapatunk!

A trianoni diktátum katonai korlátozásainak okán, a testnevelésről alkotott 1921. évi LIII. törvény alapján szervezték meg a levente szervezeteket, ahol a testnevelés mellett a 12-21 év közötti fiúk katonai előképzését és nemzeti szellemű nevelését kapták.

Abda, Börös és Pinnyéd község leventéinek fogadalomtétele.

Abdai leventék

Falunkban a Levente Egyesület elnöke Szabó Kálmán körjegyző volt. Főoktató: Drozdik Béla tanító, oktatók: Bokor István igazgató tanító, és Sárközy Zoltán adóügyi jegyző. A leventék rendszeresen részt vettek a körzeti atlétikai versenyeken, ahol gyakorta az abdai, az öttevényi és dunaszegi körjegyzőség községeinek képviselőit a levente atléták versenyeztek a különböző atlétikai számokban csapatversenyeken és egyéni számokban. Különösen kiemelkedett az abdai Eőri György, aki remek futó és ugró tehetségével sokszor elsőként ért célba, és nyerte a versenyeket. A lövészet, az atlétika mellett a leventék még a focilabdával is gyakorta játszottak csak úgy...

Végül megalapították az abdai futball csapatjátékot a tetterre kész sportot szerető abdai lakosok.

Az alapítók névsora: **Ágh Antal, Magyar Ferenc, Somogyi István (szabó), Somogyi Ferenc (cipész), Blázsovits György, Ágh Ferenc, Skerlanitz Zoltán, Smeiza József, Somogyi Pál, Eőry György, Balázsfalvi János.**

Íme, az első csapatkép: 1923

Balról jobbra felső sorban: Balázsfalvi János alapító tag, Magyar Ferenc, Boldizsár Ferenc, Skerlanicz Zoltán, Blázovits István, Eöry György, Somogyi István alapító tag

Középső sorban: Hengszter Imre, Sasik Gyula, Makkos István

Alsó sorban: Majzer József, Hársfalvi Rezső, Ágh András

A Levente Egyesület labdarúgó csapata 1942-ben megnyerte a Levente bajnokságot. És ezzel elkezdődött egy igen sikeres futball-történelme Abdának!

2023. július 8. Sportpálya.

Fotó: Somogyi Éva

Abda közössége, sportbarátai, megünneplelhették a nemes évfordulót:

A 100 ÉVES AZ ABDAI LABDARÚGÁST!

Somogyi Éva

1923

2023

Kedves Abdaiak! Kedves Véradók!

Nagyon szépen köszönjük annak a 98 véradónak, akik június 15-én megjelentek véradási szándékkal az abdai Községházán.

Ezen a napon 5 első véradót köszönthettünk! Reméljük legközelebb is találkozunk! Akik nem tudtak eljönni erre a véradásra, ne csüggedjenek, lesz még alkalom!

Akiknek hálával tartozunk, és akik nélkül ez a véradás nem valósulhatott volna meg ebben a formában:

- Megyei Vöröskereszt
- OVSZ
- Abda Község Önkormányzata
- Darázs Ádám
- Nakset Fleischhandels Kft.
- Rábakész Kft.
- E-ON Győr
- Abdai Településüzemeltetési Kft.
- Harnyas Pékség
- Farkasné Nagy Beatrix
- Lisa Pékség
- Bugár Hűsüzem

Köszönjük!

Találkozunk október 24-én az őszi véradáson!

Jó egészséget mindenkinek!

Ruhabörze

A korábbi sikeres kezdeményezésünket megismételve 2023. szeptember 22-én (pénteken) délután 14-18 óra között, és 23-án (szombaton) délelőtt 9-11 óra között a Vöröskereszt helyi szervezete ezúttal is szeretettel meghív minden érdeklődőt, aki szívesen részt venne egy ingyenes ruhabörzén (felnőtt-és gyermekruhák, táskák, cipők stb...) az abdai kultúrházban. A szülőkkel érkező gyerekeknek apró ajándékokkal kedveskedünk, és játéklehetőséget, kreatív tevékenységet szervezünk. Amennyiben holmit felajánlana, kérjük az előzetes egyeztetést. Köszönjük!

Szeretettel várjuk!

Ezúton köszönjük Sípós Tamásné Szilvinek az elmúlt időszakban, és a következő alkalmak során egyaránt a hely biztosítását, a támogatást, és a sok, önzetlen segítséget!

XII. HAGYOMÁNYŐRZŐ SZÜRETI- ÉS BORNAP

2023.09.02. 16.00 óra - Abdán a Községházánál - Szent István u.3.

VENDEGLÁTÓINK

NAKSET DÖNER ÉS SUCUK
BOGRÁCSOS ÉTELEK
RÁBAKÉSZ FINOMSÁGAI
ZSÍROS KENYÉR
KÜRTÖSKALÁCS
VATTACUKOR
KOKTÉL
SZIGETKÖZ LELKE
PÁLINKAHÁZ PÁLINKAI

PINCÉSZETEK

16.00 Köszöntő

16.05 Gyöngyvirág Dalárda

16.30 Zrínyi Ilona Általános Iskola
néptánc bemutatója

16.50 Rábcaparti Senior Örömtánc

17.45 Red Bug Zenekar - az NKA támogatásával

19.00 Kosáry Judit - bordalok

19.45 "Top of the pop" Kosár Szabolcs és Janka mősora

21.00 - 24.00 : EnterTrain Party Band

GYERMEKPROGRAMOK:

népi játszótér

krentir sátor

csillámtetke

tűzzománc

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

MEGHÍVÓ

Nagy örömmel tudatjuk: az idén is megrendezésre kerül az **Idősek Napja**. Az idei költségvetés tervezésénél a képviselő-testület sajnós kénytelen volt néhány rendezvény elmaradása mellett dönteni. Azonban személyes felajánlásoknak köszönhetően – nem önkormányzati forrásból – mégis sikerül megtartani hagyományos rendezvényünket.

Augusztus 26-án (szombaton) 13:00 órakor

várjuk az szépkorú vendégeket a **Községházánál a fedett piactérre**.

A köszöntők után *Szórádi Árpád* zenés műsorát hallhatják finom **ebéd** kíséretében.

FONTOS TUDNIVALÓK!

- Minden idén 70. életévét betöltő állandó abdai lakos névre szóló meghívót kap.
- A részvételhez **REGISZTRÁCIÓ** szükséges, hogy megfelelő számú férőhellyel és vendéglátással tudjunk készülni.
(Aki előzetes visszajelzés hiányában jelenik meg, az kellemetlen helyzetbe hozza a szervezőket, ha épp nem jut neki – vagy miatta másnak – férőhely vagy étel.)
- Regisztráció titkarsag@abda.hu mail címen, 06/96/553-230 telefonszámon (munkaidőben) vagy személyesen a Községházán mielőbb, de **legkésőbb augusztus 19-én 12 óráig!**
- A rendezvényen mindenki saját felelősségére vesz részt!

Szabó Zsolt
polgármester

In memoriam Horváth István!

A 2023. július 3-i Kisalföld napilapban olvastam a szomorú hírt: gyászoló szerettei tudatták az olvasókkal, hogy kedves családtagjuk Horváth István, a Munkácsy-díjas belsőépítész,

festőművész 89 éves korában csendesen elhunyt.

Nem Abdán született, de felnőtt koráig falunkban élt és ezt a köztudását soha meg sem tagadta. Jó kezű belsőépítész lett. A Munkácsy-díjat a Győri Nemzeti Színház belsőépítészeti munkáiért kapta. Az ő tervei alapján készültek az új abdai községháza belsőépítészeti kivitelezései is, és a hősi emlékművünkön elhelyezett bronztablák, a II. világháború helyi áldozatainak neveivel. Jó kezű festőművész volt. 2009. augusztus 20-án festményeiből kiállítás nyílt az új községházán. Pista képeivel a fény és az élet és a természet egymásra hatását boncolgatta. Ennek szépségei köszönnek vissza erdélyi útjának emlékképein is, ahogyan ezek a fények és emlékek átszűrődtek a művész érzékeny lelkén. Akvarellista volt, ennek a nagyon könnyűnek, légiesnek látszó, de kényes technikának a művelője. De nem csak a természetes fény szépsége és ragyogása volt hatással Pistára. Az élet és az Örök Fény hatásai is foglalkoztatták. A Prohászka Gimnázium részére teljes keresztutat festett meg, amely a 15-dik stációt, a feltámadást, a fény és az élet újjászületését is magába foglalta. Fényképészként is működött, képein a fény és a formák gazdagsága jelentkezik.

Élete végéig megmaradt „EMBERNEK”. Nem tették önteltté a kapott talentumok, mindvégig a szépség, a véges és a végtelen kutatása töltötte ki életét.

A Győr-révfalui temetőben 2023. július 6-án helyeztük örök nyugalomra szeretett, kedves felesége, Melinda mellé. Reményeim szerint ők már találkoztak az Örök Fénnyel, aki biztosítson számukra örök nyugalmat. Mi pedig, amíg tehetjük – akár ezzel az írással is – őrizzük meg kedves emléküket.

Somogyi György
Fotó: Somogyi Éva

II. világháborús katonasír az abdai temetőben

Falunkban a katonasír történetét a régi abdai lakosok még tudják, ismerik. A sír fakeresztjén, az eredeti táblán ez volt olvasható: **Jámbor Ede honvéd tizedes. Meghalt 1945-ben.**

A sírt 1945-től 1989-ig bekövetkezett haláláig *Józsa Ferencné Boris néni* gondozta annak reményében, hogy első férje Losonczy Mihály sírját – aki elhunyt a Kaukázusban orosz fronton – ugyanígy gondozzák.

Az abdai hivatal halottak anyakönyvében ez volt olvasható: Jámbor Ede honvéd 30 éves, elhunyt 1945. március 20. Anyja neve: Erdődi Irén, apja Jámbor József. Halál oka baleset, gázolás. Anyakönyvezve 1946. augusztus 31.

Az abdai plébánián található elhunytak anyakönyvében bejegyzettek szerint Jámbor Ede honvéd elhunyt 1945. március 20-án

reggel 6 órakor gépkocsi gázolás következtében. Kora kb. 30 év. Temetése 1945. március 23-án volt az abdai temetőben.

Jámbor Ede Abdán történt halálos balesetére így emlékezett *Darázsne Magdus néni*: A baleset a Bécsi úton történt a mai Akác utca és a Dózsa utca közötti útszakaszon. A baleset okozója egy német oldalkocsis motoros volt, aki a sor szélén gyalogló Jámbor Ede honvéd tizedest halálra gázolta.

1994-ben *Kozma Imre* – önkormányzati képviselő – véletlenül fedezte fel az elhanyagolt sírt. Ezt az állapotot találta. Ezután

Kozma Imre és családja gondozták a katonasírt. Az elhanyagolt sírhalom helyére 2000 nyarán *Szabó Ferenc* műköves és Kozma Imre önzetlen munkája nyomán egy új sírkeret övezte a sírhalmot.

Egy katona sisakos keresztfa jelzi, itt nyugszik a háború áldozata, egy magyar honvéd.

1997 óta az iskolások *Balogh Sándorné* tanárnő vezetésével halottak napjára koszorút tettek a sírra. Az utóbbi évek óta már a nyugdíjas egyesület tagjai helyezik el az emlékezet virágait szintén *Balogh Sándorné* vezetésével, aki a nyugdíjas egyesület elnöke.

A katonasírt az elmúlt évtizedek során többször felújították, legutoljára 2023 tavaszán Kozma Imre, *Kozma Pepe*, és akiknek segített *Szalai né Gabi*. A sírra a virágokat *Ledniczki Károly* abdai virágkertésztől kapták támogatásként.

Kozma Imre tartja a kapcsolatot az abdai temetőben nyugvó családjával. Így elküldte Jámbor Ede honvéd tizedes öccse fiának azokat a fényképeket, ami a mai állapotokat örökítette meg. Hamarosan megérkezett egy fényképfelvétel: Jámbor Ede honvéd tizedes katona fotója. Véletlenül került elő az értékes fénykép.

Ő, ez a derék katona alussza örök álmát az abdai temetőben. A II. világháború után 78 évvel látható az a honvéd tizedes katona Jámbor Ede fényképe, aki Miskolcon született 1920. április 1-én, meghalt Abdán 1945. március 20-án. Élt mindössze 25 évet!

Amikor kimegyünk a temetőbe, egy katona sisakos, nemzeti szalagos sírkereszt jelzi, itt nyugszik a háború áldozata egy magyar honvéd, Jámbor Ede.

Szöveg és fotó: Somogyi Éva

Rábca Dalkör eseményei

Az idei évtől dalkörünk kivált a Holt-Rábcaért Egyesület keretéből, a továbbiakban a Pannon Nyugdíjas Szövetség klubjaként működik.

Visszatekintve az eltelt fél évre elmondható, hogy szép programok kellemes és sikeres fellépéseink voltak. Sajnos betegségek, gondok bajok is sújtottak bennünket, de próbáink változatlan lelkesedéssel folynak, új és új dalokat tanulunk. Megújult a fellépő ruhánk, divatos zöld felsőt és gyönyörű sálát kaptak a hölgyek, urak pedig egy-egy - színben a hölgyek ruhájához passzoló - nyakkendőt. A megújulást az előző évi képviselői támogatásból tudtuk megvalósítani, hálásan köszönjük azoknak a képviselőnek, akik segítettek nekünk.

Februárban részt vettünk a Pannon Nyugdíjas Szövetség által szervezett **farsangi bál**on. Több száz nyugdíjas társunkkal töltöttünk együtt egy kellemes estét a győri Zöldfa étteremben, megjelenésünk, öltözködésünk farsangi kellékei természetesen tükrözték a farsang vidám hangulatát ☺.

Márciusban **nőnap**i ünnepséget tartottunk, és méltó műsorral vettünk részt a március 15-i **Nemzeti ünnepen**, falunk ikonikus helyén a régi kápolnánál.

Május elején hangulatos retro dalokból álló műsorral szórakoztattuk a **Fliegl Családi Nap** szépszámu közönségét. Május végén pedig sétáló kedvű tagjaink összefogtak a szenior táncosokkal és így egy csapatként vettünk részt a hagyományos **Rákóczi sétán**. Még a séta napján délután **Vámosszabadi** felé vettük az irányt, az ottani falunapon tapsolhatt az abdaiaknak a közönség. A május igazán mozgalmas hónap volt, hiszen a hónap utolsó napján került megrendezésre az **Örökifjak Művészeti Fesztivál**, amit természetesen nem hagytunk ki. Mind a dalkör, mind a kísérő zenészekből alakult Rábca-parti Muzsikások műsora osztatlan sikert aratott. Nem okozott nehézséget az improvizáció, ugyanis a megszabott műsoridőn túl még további dalok előadására kértek bennünket. Júniusban nagy örömmel készültünk az **Abda Agora** megnyitójára. Dalválasztásunk illet a program hangulatához. Itt az abdai Szenior Örömtánc csoport is fellépett.

Nem időrendi sorrendben csak megemlítem, hogy dalkörünk képviselőitében voltak résztvevők a Pannon Szövetség felhívására a **Nyugdíjas Parlamenten**, illetve a **Pannon Közgyűlésen**. Mindkét helyszínen hasznos információkat hallhattunk.

Amit be kell látnunk az az, hogy az idő vasfoga bizony nyomott hagyott rajtunk, megtapasztaltuk az idő múlásának romboló hatását. A lelkesedésünk és a szorgalmunk ennek ellenére megmaradt. Sajnos nem minden korábbi tagunk tud színpadra lépni,

utazást vállalni. Betegeknek gyógyulást kívánunk!. Szép felkéréseink vannak az előttünk álló hónapokra és reménykedünk, hogy elképzeléseinket, terveinket meg tudjuk valósítani.

Örömtánc

Évekkel ezelőtt, még aktív pedagógusként gyerekeket vittünk kolléganőimmal egy ausztriai nyelvi táborba. A tábor helyszínén találkoztam először szenior örömtáncosokkal. Esténként, amikor összegyűltünk, az egyik teremből kellemes zene hangjai szűrődtek ki, a zenére szépkorú hölgyek, és urak táncoltak különböző koreográfiákat. Nem a szokásos páros táncot, hanem valami mást, amibe bárki bekapcsolódhatott. Akkor arra gondoltam, milyen jó lenne, ha ilyesmi a magyar nyugdíjasok körében is lenne, álmomban sem gondoltam, hogy ez a mozgalom évek múlva egyszercsak nálunk is hallatlanul népszerű lesz! A táncoslábú régebbi óra fiatalok lakóhelyükön gyakorolnak, táncolgatnak, fellépéseket is vállalnak, és aztán több százan vesznek részt egy-egy fesztiválon.

Az abdai szenior örömtáncosok közül most kilenc hölgy és oktatóink Kondor Hédi és Kiss Emil tudták vállalni, hogy részt vesznek egy pápai fesztiválon. Büszkén viseltük a pólóinkon Abda jelképeit, hálásan köszönjük a kényelmes és csinos öltözetet **Filo Katinak!** **Kondor Hédi** táncoktatóknak pedig azt, hogy felhívta a figyelmünket erre a lehetőségre. Határon innen és határon túl, több mint 300 táncos követte a lendületes, vidám oktatók utasításait, és roptuk órákon át remek zenére, gyönyörű helyszíneken. Nem tudom szavakkal visszaadni a hangulatát ennek a csodálatos rendezvénynek. Olyan emberek találkozója volt a fesztivál, akik

akarnak egy közösséghez tartozni, ahol az odatartozás párosul a nyitottsággal, szeretettel. Nagy élmény volt, amikor új és új kezek fonódtak össze, új és új mosolygós szemek villantak össze. Reméljük legközelebb a most egyéb elfoglaltság miatt akadályoztatott táncostársaink is megélnék hasonló élményeket (azt azért mindeképp megemlítem, hogy hárman közülünk azért nem tudtak eljönni, mert önkéntesként a táborozó gyerekek körül foglalatostkodtak!). A több órás táncolgatás mellett lehetőség volt rápillantani Pápa szépségeire, rövid sétára a barokk házak árnyékában, majd egy finom kávéra – hú de nagyon gyönyörű a Református Múzeum Kávéháza! A rendezvény zárásaként a Fő téren lévő Nagytemplomban áldásban részesültek a táncosok, lelküket mindeképp az egyik oktató által elmondott csodálatos vers, és megtöltötte a templom tereit a háromszáz táncos közös éneke.

Arra szeretnék rámutatni ezzel az írással, hogy minden korban sokat jelent egy közösséghez való tartozás, hiszen ezer meg ezer példát láthattunk a történelemben arra, hogy mekkora ereje van ennek. A mi kis csoportunkban a közös táncolgatás remek platform az inspirálódásra, töltetkezésre, emberekkel való találkozásra. A pápai fesztivál nagy élmény volt, de a hétköznapiokon is szeretjük a próbák hangulatát, a szép zenét, melyek életörömmel töltönek el bennünket. A szenior örömtánc által lépegethetünk egy vidámabb időskor felé.

Rixerné Szokodi Kornélia

Kovácsok (2. befejező rész)

A maxima kovácsológépek már egy modernebb, sorozatgyártást is lehetővé tevő technológiát kínáltak.

Fotó: Jánossy János fényképész Győr

Ez már messze meghaladta a Schima Bandi féle kovácsolást, de talán nem is volt olyan izgalmas. Főiskolai szakdolgozatomat mégis az ezeket a hatalmas gépeket kiszolgáló lemeztagos szállítószalagok tervezéséről és leírásáról készítettem.

Talán az eddigiekből is látszik, hogy a kovács szakma igen is érdekelt és a falunkbeli művelőiről, kovácsmestereiről is szeretnék megemlékezni.

Lópatkolás Cselák Ferenc kovácsmesternél 1940-es évek.

Akikre személyesen is emlékszem – a Cselák Feri bácsi a Szent Imre utcából, a Horváth János bácsi a Bécsi útról, míg a Meszlényi Laci bácsi, akinek a lakása és a műhelye a Diófa utcában volt. De voltak olyan művelői is ennek a mesterségnek, akik idehaza igazi kovácsműhellyel nem rendelkeztek, de szerszámaik meg voltak ahhoz, hogy kisebb munkákat mégis el tudjanak végezni. Ilyen volt Szórádi Rudolf meg az általános iskolai osztálytársam édesapja, a Cenki János bácsi.

Nagyon élveztem, ha édesapámmal elmehettem valamelyik mesterhez. Érdekelt ez a mással össze nem téveszthető világ, a kovácsműhely különös atmoszférája, a fali tartókon függő fogók és kalapácsok sora, a lyukasztók, a cirklik és még ki tudja miféle vágók és rögzítők különös kavalkádjá. De nagyon birizgálta a fantáziámat a kovácsútzhely, amelyben az alul izzó kovácsszén szikrái rögvést életre keltek és duruzsoló kékes lángnyelveket lövöldöztek a hevítendő vasdarabokra, amint a mester vagy a segéd a lábbal hajtott légbefúvót működésbe hozta. A légtartály lamellái, mint a tangóharmonika fújtatója hol megszívta magát, hol meg a lamellák közé került friss levegő a tűztérbe fújta. A szunnyadó parázs rögvést eleven tüzzé változott. Csak lestem, amikor a mester a tűzbe tartott vasat fogóval kiemelte a lángokból – rápillantott és azonnal megmondta, hogy ezt még bizony izzítani kell. Az izzó vas színéből már tudták, hogy a hőfok elegendő-e ahhoz, hogy a vasat alakítani lehessen. A pattogó szikrák az ókori mondavilág haragvó kovácsmesterét, Herkulest juttatja eszembe, aki a tűzhányókat működtetve űzi veszélyes mesterségét. A mi kovácsmestereink azonban nem voltak ilyen haragvó emberek. A kovácsútztól lebarant arcuk, a nehéz kalapácsok használatától megvastagodott tenyerük és ujjaiuk a sok koromtól és piszoktól szinte feketék voltak.

Elég gyakran előfordult, hogy a lóvontatású ekék ekevasait főleg a tavaszi és őszi szántási időszakban többször is meg kellett éleztetni a mesterekkel. Nekem jutott a feladat, hogy ezeket a vasakat valamelyik mesterhez elvigyem élezni. De nekem kellett észben tartanom azt is, mikor lesz kész és mikor tudom azt a mestertől elhozni. Most a Horváth

kovácshoz vidd a vasat- utasított apám. A Cselák mester sokkal közelebb lakott hozzánk, és a szentnek nem értettem, hogy nekem miért kell a jóval messzebb lakó mesterhez caplatnom az elkopott ekevasal? Nemsokára erre a titokra is fény derült. A Linda paci mellő lábáról elvesztette a „cipőjét”, valószínű, hogy a felázott, pocsolóakkal tarkított úton beleragadt a sárba és a patkószögek már nem tudták megtartani a patáját. No, egyenest megyünk a Meszlényi kovácshoz, és a Linda új cipőt fog kapni. De hát papa! Tiltakoztam a döntése ellen. A múltkor a Feri bácsinál voltunk, és közelebb is lakik hozzánk. Tudod, fordult felém apám, hogy egy ekkora falunak meg a gazdáknak mind a három mesterre szüksége van, nekünk meg az a dolgunk, hogy folyamatosan ellássuk őket munkával, legyen bevételük, hogy fönnttarthassák a családjukat. Ezért figyelem, mondta apám, hogy az adódó munkákból lehetőleg mindegyik mesternek jusson. Közben már meg is érkezünk a Meszlényi mesterhez. No mi a gond Gyuri? – köszöntött rá apámra Laci bácsi. Leesett a sárga ló bal első patkója, de sürgős dolgom is akadna még, tudnál-e segíteni? Hogyne! Gyertek – roppant gyorsan megcsináljuk, és már mehetek is a dolgozokra- nyugtatta meg apámat a mester, miközben kormos kezét vastag bőrkötényén szárazra törülte. Élveztem, amikor apám elvitt bármelyik mesterhez, és a kovácsok a hatalmas üllőn valamilyen alkatrészt kovácsoltak. A kalapácsok ütemesen csattogtak és az üllő csilingelő hangja jelezte, hogy az izzó acél enged az ütések erejének. Megtapasztalhattam az akkoriban általánosan használt mondást, egy kovács nem kovács, két kovács csak fél kovács, három kovács már egy kovács. A füstös műhely, a kormos kezek, a lebarant arcok marconának tüntek és nehezen tudtam elképzelni, hogy ezekben a mesterekben is munkál a szépség igénye. De a szekerek vasalásánál, ahol a darab megengedte mégiscsak játékosan meghajlították a vasalatot. Több olyan szekeret is láttam, ahol a fellépőt mintegy kovácsolt margarétával díszítették, ami azon túl, hogy szép volt, barázdált felülete még a csúszást is gátolta. A lemezborítások díszéről nem is beszélve. A lyukasztások, szegecsek milyen szépen simultak a szekerek fa alkatrészeire.

A falusi ember életében fontos szerepet játszott a természettel való együttélés. Az évszakok változása, az őszi és tavaszi vetések, és legfőképpen az aratás és a termények betakarítása volt nagyon fontos. Nekünk, gyermekeknek óriási élményt jelentett a szérűkőn asztagra rakott gabona cséplése. A Pagonytól hársorában Meszlényi Laci bácsi irányításával a körmös kerekű Hoffer traktorral vontatták a cséplőgépet portáról portára. A cséplőbanda pedig, mint valami szent proceció követte a gép útját. Mert ez tényleg valami szent ünnep volt, mert megadatott a mindennapi kenyér, amihez dukált ez a tarka felvonulás. Laci bácsi a cséplőgépet az árpa és a búza asztagok közé varázsolta. A körmös traktorral pedig olyan távolságra állt meg, hogy a hosszú, széles hajtószíj segítségével a masinát működésbe hozhassa. A traktort kiékeltek, és ha a csapat tagjai elfoglalták helyüket, már indulhatott is a cséplés. A cséplésről magáról egy másik írásomban szeretnék mesélni. Hogy kié is volt a cséplőgép, ma sem tudom. Gyanítom, hogy a Meszlényi mesteré, de végül mindegy is. A cséplők a kicséplert gabona bizonyos számalékát kapták fizetségül, hogy nekik is meg legyen a kenyérük. Ezek az idősödő mesterek fontos fogaskerekei voltak gyermekkorom szülőfalujának. Számon tartották, és meg is becsülték őket a gazdák, no meg a többi lakó is. Emléküknek, emberségüknek jómagam ezzel a szerény írással szeretnék adózni.

Annyit még így utólag el kell mondanom, hogy az '56-os forradalom alatt megalakult forradalmi tanácsnak Meszlényi Laci bácsi is tagja volt, ami számomra fényesen bizonyítja, hogy nem csak szülőfaluja, hanem hazája sorsa is fontos volt számára.

Még egy apró történet. A II. világháború vége felé, mikor a front egyre közeledett, sűrűsödtek a bombázások, sok győri lakos kereste a túlélés lehetőségét a város környéki falukban. Így cselekedett a vagongyárban dolgozó Varga mérnök úr is családjával együtt. Szép barátság alakult ki családjaik között, s talán annak emlékére, hogy épségben túlélhették a veszélyeket a háború után még hosszú évekig vendégeskedett nálunk az egész Varga család búcsúk alkalmával. A harcok nagy vonulásai, jövés-menései közepette nyoma veszett a fejszénknek. A mérnök úr pótlandó a családi veszteséget a vagongyári kovácsokkal készítettett részünkre egy fejszét széles köpűvel. A fejsze még ma is meg van, bár megkopott egy kicsit, és meg is viselődött, de számomra mégis egyszerű és szép emléke egy hosszú barátságnak és egy mesterség, illetőleg a mesterséget művelők iránti tiszteletnek.

Somogyi György

Abdán 100 éve pattog labda

Július 8-án ünnepelte az Abda SC fennállásának 100. évfordulóját. A klubnak 2010 és 2018 között magam is elnöke voltam és azóta is vezetőségének tagja vagyok. A délelőtti megszervezett kispályás utca bajnokságon hat csapat mérette meg magát. A győztes a Las Tequilas csapata lett, míg a tizenegyes rugó versenyt felnőtt kategóriában Kindili Péter gyermek kategóriában Kindili Bende nyerte. A minibajnokság megszervezését, lebonyolítását és díjazását a helyi Vöröskereszt alapszervezet vállalta.

Ezt követően 13.00-kor indult a program egyesületünk 100 évét feldolgozó könyv bemutatásával és az utóbbi évtizedek korszakainak képviselőivel folytatott pódiumbeszélgetéssel folytatódott.

A könyv szerzője Pozsgai Győző, az anyagot Somogyi Éva szerkesztette kötetbe. A szerző egy dedikált példányt adott át nekem a könyvből majd az első vásárló a Vasút utcai Kovács Balázs volt. A kialakult kötetlen beszélgetésben a klub különböző korszakait képviselő megjelent egykori labdarúgók visszaemlékezései és élménybeszámolói voltak hallhatóak. A programot Goricsán Richárd vezette, moderálta. 15 órától a zöld gyepen megkezdődött az abdai és a meghívott bábolnai öregfiúk mérkőzése, mely végül 4:4-es döntetlennel zárult. Mindeközben az öltözők előtti területen folytatódott a program, ahol a klub örökös tiszteletbeli vezetőségi tagja – Szép Ferenc – bemutatta és átadta azokat a faragványokat melyeket a jubileumi eseményre készített az abdai foci meghatározó, azt segítő személyeinek.

Emléktárgyat kapott Pozsgai Győző, Németh Géza, Virág Sándor, Farkas Csaba, Balogh László csapatkapitány, Kozma László, Maidics Balázs gólkirály és jómagam. Közvetlenül a gáلامérkőzés előtt a tíz évvel ezelőtti felállított szobornál gyülekeztek a vendégek. Rixerné Szokodi Kornélia köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót. Szabó Zsolt polgármester úrnak:

„Tisztelt Elnök Úr! Kedves Vendégeink! Településünk második legrégebben működő egyesületének centenáriumát ünnepelve gyűltünk ma itt össze. Bár ez egy egyesület fennállásának kerek évfordulója, amikor visszatérintünk erre a 100 esztendőre, mégsem csak az egyesület életét vesszük górcső alá. Hiszen – ahogy napjainkban is – egy labdarúgó egyesület sosem önmagában létezik, hanem egy település közösségének, az ország történelmének szerves része. Az elmúlt hetekben számos megyeheli településen volt hasonló ünnepség. Ebből sejthető, hogy az 1923-as év izgalmas év lehetett. Az 1921-es testnevelési törvény alapján jöttek létre a levante sportkörök, melyek – ellensúlyozandó a trianoni szerződésnek az állandó hadsereg létszámát minimalizáló előírását – a katonai előképzés feladatát látták el. Szociológiai szempontból a sportegyesületek osztályozása bonyolult. A sportegyesületek alakulását a fent említett 1921-es testnevelési törvény is elősegítette, bár ilyen klubok már az első világháború előtt is jelentős szerepet töltöttek be a magyar futballban. A klubok a legkülönbözőbb rendezőelvek alapján szerveződtek. Voltak vállalatokhoz kötődő sportklubok, melyeket lehet, hogy épp a munkások alakítottak, de később a vállalat vezetése is támogatta céljait. Kiemelten ilyenek voltak a vasutas közösségek akár Budapesten, akár a vidéki városokban, de a nagyobb vállalatok alapította egyesületek utódaiból is vannak még bőven jelen napjaink sportéletében... pl a Rába ETO. A kisebb magáncégek csapatai nem az MLSZ hanem az általuk létrehozott Cégligában játszottak. A századfordulón az egyetemi sportegyletek a mainál lényegesen nagyobb szerepet töltöttek be a magyar sportéletben. Az egyetem a sportolás egyik fő terepe volt, nem véletlen, hogy a magyar labdarúgás élvonalában több ilyen jellegű csapat is megfordult (a BEAC a budapesti tudományegyetem, a MAFC a Műegyetem klubja volt). Az egyetemisták azonban kedvtelésből – és aránylag alacsonyabb nívón – rúgták a labdát, így a hivatásos bajnokság 1926-os bevezetésével, az addig is folyamatosan hanyatló egyetemi klubok eltűntek a labdarúgás élmezőnyéből. De az MLSZ ligáival nem csak a Cégliga versengett a csapatokért és a labdarúgókért, hanem pl. az 1920-ban alakuló MOVE (a Magyar Országos Véderő Egylet) is, mely később létrehozta a Keresztény Magyar Sportligát. E szervezet célja – Gömbös Gyula, a MOVE Labdarúgók Szövetségének elnöke szerint – az volt, hogy „a keresztény és zsidó sporttársadalom teljesen különváljék, ami azonban nem jelenti azt, hogy egymással meg ne mérkőzzenek a zöld gyepen”. A század első évtizedében Budapesten számos lokális szerveződésű (kerületi) klub alakult, a Ferencvárosi TC mellett a bajnoki tabellákon találkozhatunk az Újpesti TE, Kispesti AC, Kőbányai TE és más kerületek csapataival is. E klubok kezdetben alig különböztek a többi társadalmi sportegylettől, lokális beágyazottságuknak köszönhetően azonban a kerületek lakóinak, a szűkebb lakóhelyhez kötődő azonosulási lehetőséget kínáltak.

Talán ők álltak legközelebb a falusi sportegyesületekhez, melyek szintén a helyi kötődés mentén szerveződtek.

De ezek csak a labdarúgás és csak a magyar labdarúgás történései. 1923. Mi történt ekkor a nagyvilágban? Az inzulin általánosan használható lesz a cukorbetegség számára, Petőfi születésének 100. évfordulóját ünnepli az ország, novemberben robbant ki a müncheni sörpuccs, megszületett Kabos László színész, komikus. Ettől az évtől kezdve beszélhetünk abdai labdarúgásról. Az első évtizedekből kevés írásos anyag maradt fenn, mert hát egy labdarúgó egyesület nem a papírgyártásról szól. A fennmaradt dokumentumok nagy része is inkább fénykép. Sok lelkes lokálpatrióta és sportbarát dédelgette ezeket a fotókat, ahol délceg elődeink – a mai szem számára néha már viccesnek tűnő felszerelésekben – pózolnak. Az első sportpálya egy lödomb szomszédságában az abdai rét déli részén a vasútvonal mellett került kialakításra és itt is maradt 1960-ig. Akkor került felavatásra a mostani helyen az első pálya egy lapostetős öltözőépülettel. Belegondolni is sok hányan húzták magukra azóta az abdai kék-fehér mezt. A klub 100 évét feldolgozó könyv alapos szerzői a vezetőket is csak a 60 évektől tudták beazonosítani. Ha nem is ilyen régen, de magam is lehettem elnöke ennek a patinás egyesületnek nyolc évig – 2010 és 2018 között. Valószínűleg minden korábbi elnök sok színes és érdekes történetet tudna mesélni saját korszakáról, én most ezt nem teszem. Sok munkát kívánt, sokat tanultam belőle, közben barátságok születtek. Az ezt követő elnökségnek is tagja maradtam a tagság bizalmának jóvoltából, s meg kell, hogy mondjam ezt az időszakot még jobban élvezem. Egy rendkívül jó elnökség dolgozik az Abda SC-ben 2018 óta. Nem szeretem az ünnepi beszédekben a számokat, de nem tudok elmenni amellett, hogy ne említsem meg büszkén, hogy 2018 óta összesen 173 m Ft támogatást sikerült az egyesületre fordítani. Ebből több mint 90 m Ft olyan infrastruktúra fejlesztés, mellyel évről évre szépül és megújul az a sporttelep, melyet eleink 1960-ban avattak fel ugyanezen a helyen. De nem élünk mindig olyan idők, mint manapság, amikor a sport, azon belül is a labdarúgás kiemelt kormányzati figyelmet és támogatást élvez. Az hogy ez az egyesület ma a fennállásának 100. évfordulóját ünnepelheti nagyon sok lelkes lokálpatriótának és labdarúgónak köszönhető. Mert a kezdetek még teljesen mások voltak. Ahogy egy idős csatár mondta nekem a minap: „mi még sokszor meztüláb focitunk, de vót úgy, hogy az sem vót”. Óriási köszönet illet tehát minden e száz év alatt élt és tevékenykedő abdait, aki játékaival, munkájával, támogatásával elősegítette azt, hogy ma itt állhatunk és ünnepelhetünk. Köszönöm megtisztelő figyelmüket!”

Ezt követően Tóthpál Gábor elnök úr szól. Ezt követően Kővári András az MLSZ megyei igazgatósága képviselőjében – mint a verseny bizottság elnöke – köszöntötte a klubot és adott át elnök úrnak egy emléklapokat.

→

→

Végül de nem utolsósorban a gálamérkőzésre meghívott Gyirmót FC jelenlévő tulajdonosa – *Horváth Ernő* – méltatta az Abda SC eredményeit, megköszönte a részvételi lehetőséget az ünnepen és szintén emléklapokat adott át elnök úrnak.

Az ünnepség kezdetére nemzeti színű szalaggal átkötött fehér lepel borította azt az immár 10 acél gyűrűből álló oszlopot, melyből minden egyes darab a klub tíz évét hivatott szimbolizálni. A készítőket *Pozsgai Győző* és *Virág Sándor* voltak. Az ünnepség ekkori szakaszában már csak utóbbi alkotó volt jelen ezért a lepel eltávolítását ő és jómagam végeztük el, s így láthatóvá vált a tizedik – arany színre festett – gyűrű is.

Az ünnepséget követően a Gyirmót FC elleni gálamérkőzést láhatták a vendégek. Az osztálybeli különbség kitűkröződött a 0:9-es eredményben, de az abdai fiúk derekasan küzdöttek. A gálamérkőzés első néhány percében lépett pályára utoljára *Boráros Roland*, aki több mint egy évtizedig védte az abdai kaput. (Eredetileg a lezárt bajnoki évad utolsó – Csának elleni hazai – mérkőzésére terveztük ezt az eseményt, de a vendégek sportszerűtlen távolmaradása ezt megghiúsította.) A szombat estét viszonylag gyér érdeklődés mellett retró diszkó zárta.

Köszönet illeti vezető társaimat a sok szervező munkáért! Köszönet a Vöröskereszt alapszervezetének a kispályás bajnokság szervezésért és lebonyolításáért! Köszönet *Pozsgai Győző*-

nek a könyv megalkotásáért és 100 éves emlékműért! Köszönet a Rábakész KFT-nek a kitelepülésért és a színvonalas vendéglátásért! Köszönet *Sebinek* a légvárért és az Abdai Önkéntes Tűzoltó Egyesületünknek a részvételért! Köszönet *Szép Ferencnek* a saját kezével készített sok ajándékért! Köszönet *Balogh Sándornak* (Bécsi út) és *Barta Ákosnak* a 100 adag elkészített finom sertéspörköltért! Köszönet a bábolnai öregfiúknak és Gyirmót FC-nek (*Horváth Ernőnek*) hogy elfogadták a meghívást a gálamérkőzésre! Köszönet *Goricsán Richárdnak* a könyvbemutató felkészült levezényléséért! Köszönet *Rixerné Szokodi Kornéliának* az ünnepség konferálásáért és az előkészületekben nyújtott segítségéért! Köszönet *Fehérvári Károlynak* és *Renátónak* az esti retró diszkóért! Köszönet mindenki másnak aki bármivel is hozzásegített bennünket ahhoz hogy a klub fennállásának 100. évfordulóját megünnepelhettük!

Szabó Zsolt polgármester az Abda SC vezetőségének tagja

Abda SC megyei I. osztályú labdarúgó csapata 2022-2023

Fotó: Abda Sc - Home/Facebook

Kezdődik a bajnokság

2023. augusztus 12-én kezdődik a bajnokság a megyei I. osztályban 13 csapat részvételével.

Csapatunk sorsolása:

2023. augusztus 12. Bácsa-Abda
2023. augusztus 19. Abda-Hegykő
2023. szeptember 3. Kapuvár-Abda
2023. szeptember 9. Abda-Mezőörs
2023. szeptember 17. Gönyű-Abda
2023. szeptember 23. Abda-Koroncő
2023. szeptember 30. Győrújfalú-Abda
2023. október 7. Abda-Ménfőcsanak
2023. október 14. Lipót-Abda
2023. október 21. Abda-Vitnyéd
2023. október 28. Győrújbarát-Abda
2023. november 4. Abda-DAC

Nemzeti Sport 2000. június 6.

Az abdai lányok diadala

Vasárnap Abdán kedves ünnepség vezette be a helyi csapat utolsó hazai mérkőzését. Kipirult arcú, piros mezű kislányok libegtek be a játéktérre, hogy köszöntsék őket, az abdai Zrínyi Ilona Általános Iskola leánytanulóiból alakult labdarúgó csapat tagjait. Hírnevet, dicsősséget szereztek településüknek azzal, hogy az elmúlt hét végén Fonyódligeten rendezett Diákolimpia harmadik korosztályában ezüstérmet szereztek. *Kaltenbacher László*, az iskola testnevelő tanára tanár kollégájával, *Szabó Tamással* szerezte meg a lányokkal a labdarúgást.

- *Remek közösséget alkotunk, nagyon megszerettük a rendszeres focizást. A mostani siker még jobban összekovácsolt bennünket, így együtt maradunk, s az idő múlásával a felnőtt bajnokságban is indulni szeretnénk* – újságolta boldog, örömtől sugárzó arccal a csapat gólszákja, a diákolimpia gólkirálynője, *Tóbiás Laura*, aki az ünnepség után a fiúk bajnoki mérkőzésének kezdőrugását is elvégezte, mégpedig azzal a labdával, amelyet egy repülőgépről dobta le számukra. Percekig zúgott az elismerő vastaps. (havasréti)

Nagy siker volt

Abdán ünnepélyesen köszöntötték a helyi Zrínyi Ilona Általános Iskola leánytanulóiból alakult labdarúgócsapatot, amikor visszaérkeztek Fonyódligetről, az országos diákolimpia harmadik korosztályos döntőjéről. A Luka Veronika, Kozma Ágnes, Antal Szabina, Szórádi Nikolett, Tóbiás Laura, Barnóczki Petra, Varga Éva, Burányi Lilla, Barnóczki Renáta, Lukács Gabriella összeállítású és ezüstérmet szerezte lánycsapatot *Kaltenbacher László* és *Szabó Tamás* tanárok készítettek fel.

(Forrás: Kisalföld 2000. július 13.)

